

Bane NOR
Postboks 4350
2308 Hamar
postmottak@banenor.no

Kopi: postmottak@ringsaker.kommune.no

JORDVERNALLIANSEN I INNLANDET
HØYVANGVEGEN 40, BLÆSTAD
2322 RIDABU
TLF: 62 55 53 10
EPOST: INNLANDET@JORDVERN.NO
NETT: WWW.JORDVERN.NO/INNLANDET

28.09.2020

Høringsuttalelse til planprogram for dobbeltspor Brumunddal – Moelv

Jordvernalliansen i Innlandet, bestående av en rekke organisasjoner innen landbruk, naturvern og fagbevegelse, arbeider for bevaring av kulturjord og mot en stadig forverring av norsk sjølforsyningsgrad og matsikkerhet.

La det først være klart at vårt utgangspunkt er at en moderne jernbane for Østlandsområdet er nødvendig og riktig. Vi mener det er viktig å styrke togets konkurransekraft vis-à-vis vegtransport, ut fra den forutsetning at jernbane som regel er mindre arealkrevende enn veg. Det er derfor viktig at et framtidig dobbeltspor skal være en effektiv transportvei for både gods-, tømmer- og persontrafikk. Det er imidlertid viktig at hensynet til jordvern må veie tungt i planleggingen. Dobbeltsporprosjektet gjennom Hedmarken kan ikke bli kjennetegnet ved å pløye seg gjennom noe av det beste Norge har av dyrket mark. Stortinget har vedtatt et jordvernmål, som ventes innskjerpet ved neste målrevidering, og dette må også få konsekvenser for dobbeltsporprosjektet.

Jordvernalliansen er tilfreds med at det innledende linjesøket har utelukket bygging av dobbeltspor over Åshøgda. Vi mener det er grunn til å tro at en korridor her vil berøre langt mer enn de 150 dekar som er beskrevet i presentasjonen Bane NOR brukte under informasjonsmøtene i august. I alle fall ville en i anleggsfasen beslaglagt arealer langt utover dette tallet, i et svært fruktbart jordbruksområde.

Jordvernalliansen støtter anbefaling til planprogram fra Bane NOR om å gå videre med korridor over Rudshøgda. Det er imidlertid store jordvernutfordringer også med denne traseen, særlig fra Rudshøgda og nordover. Bane NOR anslår selv at ca. 100 dekar dyrka mark beslaglegges varig. I tillegg kommer selvsagt midlertidig beslag i anleggsfasen. Det er derfor svært viktig at en i det videre planarbeidet jobber med ulike tiltak for å holde beslagene av dyrka mark på et absolutt minimum. Vi mener videre at planprogrammets kapittel 8.3.2 Landbruk og naturressurser, på en god måte beskriver utfordringene rundt jordvern, og hva som skal vektlegges i videre planarbeid.

I så måte minner vi om at det i bestillingen til «omstarten» av planarbeidet i Hamar fra KMD i sin tid, ble pekt på følgende som en av hovedutfordringene i det videre planarbeidet:

- *Konsekvenser for matjord og muligheter for avbøtende jordverntiltak.*

Videre merker vi oss at Jernbaneverket i sitt brev av 19.12.2017, som utdyper og presiserer bestillingen fra KMD, framhever at det er ønskelig at planarbeidet for noen tema detaljeres på reguleringsplannivå for å sikre beslutningsgrunnlag for valg av alternativ og for å sikre gjennomførbarhetskontroll. Dette gjelder tekniske løsninger for

HEDMARK BONDELAG

JORDVERNALLIANSEN I INNLANDET

HØYVANGVEGEN 40, BLÆSTAD

2322 RIDABU

TLF: 62 55 53 10

EPOST: INNLANDET@JORDVERN.NONETT: WWW.JORDVERN.NO/INNLANDET

jernbane og veier, fundamentering av konstruksjoner, men også gjennomførbarhet for avbøtende og kompenserende tiltak (landbruk, våtmarksområder m.m.) (vår utheving).

Jordvernalliansen vil påpeke at en også må ta med seg erfaringene fra mulighetsstudiet «Kompensasjon landbruk», som ble gjennomført under planarbeidet i Stange kommune. Dette gjelder alt fra detaljerte gårdsregistreringer, til plassering av massedeponier og identifisering av potensielle nydyrkingsarealer.

Jordvernalliansen vil stille krav om at som et minimum må alt beslag av dyrka mark erstattes av minst tilsvarende areal nydyrking.

I det videre planarbeidet må det legges vekt på å beskrive løsninger som i størst mulig grad tar vare på de eksisterende jordbruksarealene. Vi tenker da på skråningsutslag og fundamentering som gjør det mulig å dyrke jorda helt inntil dobbeltsporet. Ved behov for støydempende tiltak må støyskjermer benyttes og ikke arealkrevende jordvoller e l.

Avslutningsvis vil vi oppfordre til et nært samarbeid med grunneiere og andre med lokalkjennskap om området, for å sikre at minst mulig jordbruksarealer blir berørt av dobbeltsporet og best mulig avbøtende jordverntiltak.

Med vennlig hilsen arbeidsutvalget i Jordvernalliansen i Innlandet,

Elektronisk godkjent, uten underskrift

Lars Opsal jr
Hedmark Bondelag

Lars Mæhlum
Naturvernforbundet i Hedmark

Odd Erik Kokkin
LO i Innlandet

Lars Arne Mjørland
Oppland Bondelag

DISSE ORGANISASJONENE DELTAR I JORDVERNALLIANSEN I INNLANDET REGIONALT ELLER PÅ FYLKESNIVÅ:

NATURVERNFORBUNDET – BONDELAGET – NATUR OG UNGDOM – LO INNLANDET – KOKKENES MESTERLAUG HEDOPP
NORSK NÆRINGS- OG NYTELSESMIDDELARBEIDERFORBUND – BONDE- OG SMÅBRUKARLAGET – BYGDEKVINNELAGET
INTERNASJONAL KVINNELIGA FOR FRED OG FRIHET AVDELING HEDMARK/OPPLAND – BYGDEUNGDOMSLAGET
NORGES MILJØVERNFORBUND REGION ØSTLANDET